

Til § 143

Bestemmelsen i *stk. 1* indebærer, at præster i folkekirken eller andre trossamfund, kateketer, læger, forsvarere samt advokater og rettergangsfuldmægtige ikke kan pålægges at afgive forklaring om det, som de i denne egenskab har fået kendskab til, medmindre den person, i hvis interesse de har tavshedspligt, giver sit samtykke.

Opregningen svarer til den gældende bestemmelse i kapitel 2, § 14, *stk. 2*. Udenrettlige rådgivere og stedlige medhjælpere for forsvarere er også omfattet af begrebet »forsvarere«, jf. nærmere om disse forslag i betænkningens afsnit X, kap. 4.2.

Efter *stk. 2* kan retten pålægge læger, rettergangsfuldmægtige og advokater, bortset fra forsvarere (herunder udenrettlige rådgivere for forsvarere og stedlige medhjælpere for forsvarere) i kriminalsager, at afgive vidneforklaring, når forklaringen skønnes at være af afgørende betydning for sagens udfald, og sagens beskaffenhed og dens betydning for vedkommende part eller samfundet gør dette berettiget. Der er således også på dette punkt tale om, at kompetencen flyttes fra landsdommeren til kredsretten for så vidt angår 1. instanssager, jf. den gældende bestemmelse i kapitel 2, § 18.

Det følger endelig af *stk. 3*, at retten kan bestemme, at forklaring ikke skal afgives om forhold, som vidnet efter lovgivningen har tavshedspligt om, og hvis hemmeligholdelse er af væsentlig betydning, og af *stk. 4*, at reglerne i *stk. 1-3* også gælder for de pågældende personers medhjælpere.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit VIII, kap. 9.2.

Til § 144

Bestemmelsen omfatter adgangen til vidnefritagelse for en parts nærmeste mv. og svarer således til den gældende bestemmelse i retsplejelovens kapitel 2, § 15. I *stk. 2* foreslås ordene »straf« dog erstattet af »kriminalretlig forfølgning«, idet dette er i bedre overensstemmelse med kriminallovens terminologi.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* har retten mulighed for at pålægge vidnet at afgive forklaring, når forklaringen anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald, og sagens beskaffenhed og dens betydning for vedkommende part eller samfundet findes at berettige dertil. Dette svarer i det væsentlige til den gældende bestemmelse i kapitel 2, § 18.

Til § 145

Bestemmelsen regulerer vidnefritagelsen for redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et skrift, der er omfattet af § 1, nr. 1, i medieansvarsloven (massemediernes kildebeskyttelse). Bestemmelsen svarer i alt væsentligt til den gældende bestemmelse i retsplejelovens kapitel 2, § 16, idet formuleringen dog er ændret, således at kildebeskyttelsen indtræder allerede ved modtagelsen af oplysninger mv. fra kilden.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit VIII, kap. 9.2.

Til § 146

Bestemmelsen giver mulighed for at pålægge de i § 145 nævnte personer vidnepligt, såfremt vidneførslen må antages at have afgørende betydning for sagens opklaring, og hensynet til opklaringen klart overstiger massemediernes behov for at kunne beskytte deres kilder. Bortset fra at kompetencen hertil flyttes fra landsdommeren til den ret, som behandler sagen, svarer bestemmelsen til gældende ret, jf. herved retsplejelovens kapitel 2, § 18 a.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit VIII, kap. 9.2.

Til § 147

Bestemmelsens *stk. 1* svarer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens kapitel 2, § 17, *stk. 1*, om rettens pligt til at vejlede om vidnereglerne.

I *stk. 2* foreslås indsat en bestemmelse, der svarer til den danske retsplejelovs § 173, *stk. 2*, 1. og 2. pkt., om, at såfremt der afgives forklaring i de i §§ 142-146 nævnte tilfælde, skal retten påse, at der tages særligt hensyn til vidnet eller den, der har krav på hemmeligholdelse. Retten kan i den forbindelse bestemme, at dørene skal lukkes, mens der afgives forklaring, eller forbyde offentlig gengivelse af forklaringen.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit VIII, kap. 9.2.

Til § 148

Efter *stk. 1* udstedes indkaldelse til at møde som vidne af retten, hvor ikke andet er bestemt. I kriminalsager indkaldes vidner dog af politiet. Det svarer i princippet til den gældende bestemmelse i retsplejelovens kapitel 2, § 19, *stk. 1*. I forarbejderne til denne bestemmelse er det forudsat, at retten i forbindelse med indkaldelsen skal prøve vidnernes relevans for sagen. Det foreslås, at denne prøvelse nedtones noget. Retten vil dog fortsat skulle afskære førelse af vidner, der er nødvendige for sagens oplysning. Ligeledes